

## TALOUSARVIOALOITE 1103/2009 vp

### Määrärahan osoittaminen omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen

#### *Eduskunnalle*

Omaishoidon kehittämisen toimenpideohjelmasa vuodelta 2004 arvioidaan omaishoitajia olleen jo yli 300 000. Tuen ja tukipalveluiden tarve kasvaa. Selvitysmies Elli Aaltosen monet, keskeiset ehdotukset ovat edelleenkin toteuttamatta. Vuonna 2008 vain noin 33 000 omaishoitajaa sai kunnallista omaishoidon tukea. Omaishoidon tuki on edelleenkin kuntien harkinnanvarainen etuus, minkä seurauksena omaishoitajat ja hoidettavat ovat eriarvoisessa asemassa asuinkunnastaan riippuen. Monissa kunnissa omaishoidon tuen tarve alibudjetoidaan, minkä vuoksi määrärahat loppuvat kesken vuotta eikä uusia sopimuksia tehdä. On myös kuntia, joissa omaishoidon tukea ei haluta lisätä, vaan uusia sopimuksia tehdään vain päättyvien sopimusten määrän mukaan.

Kuitenkin omaishoito on taloudellinen ja usein myös hoidettavien oman tahdon mukainen tapa huolehtia omaisen hyvinvoinnista. Omaishoidon tukea ja tuen saajien määrää tulisi määrätietoisesti lisätä ja tukea omaishoitajien työtä riittävien kotihoidon ja kotisairaanhoidon palvelujen avulla. Omaishoitajien fyysisestä ja henkises-

tä jaksamisesta on huolehdittava. Omaishoitajille on järjestettävä kuntoutusta ja taattava 5 vapaapäivää kuukaudessa nykyisen kolmen tilalle. Vapaapäivistä tulee tehdä maksuttomia. Nyt kunnat perivät omaishoitajien vapaapäivinä järjestystä hoidosta kohtuuttomia tulosidonnaisia asiakasmaksuja.

Omaishoidon tuen tarve kasvaa voimakkaasti. Väestön ikääntyminen ja kuntien heikentyneet laitoshoidon palvelut lisäävät painetta kotihoidossa. Tiedon lisääntyminen omaishoidon tuesta lisää myös omaishoidon tuen kokonaistarvetta. Oikeudesta omaishoidon tukeen on säädettävä lailla. Tuen taso ja maksamisperusteet on yhtenäistettävä ja etuuden maksatus siirrettävä Kelan hoidettavaksi. Omaishoidon tuki on säädettävä verosta vapaaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 28.90.30 lisäyksenä 40 000 000 euroa omaishoidon tuen ja tukipalvelujen lisäämiseen.*

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Jyrki Yrttiaho /vas  
Markus Mustajärvi /vas  
Veijo Puhjo /vas  
Annika Lapintie /vas

Pentti Tiusanen /vas  
Paavo Arhinmäki /vas  
Jaakko Laakso /vas  
Merja Kyllönen /vas

**TAA 1103/2009 vp — Jyrki Yrttiaho /vas ym.**

Minna Sirnö /vas  
Mikko Kuoppa /vas  
Matti Kauppila /vas

Matti Kangas /vas  
Kari Uotila /vas